Lietas arhīva Nr. A42-00383-19/26
ECLI:LV:ADRJRIT:2019:0211.A420186218.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2019. gada 11. februārī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis Romāns Dončenko,

piedaloties pieteicējas SIA „A Aptiekas" pilnvarotajai pārstāvei /pers. A/,
atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Veselības ministrijas pārstāvim /pers. B/ un Zāļu valsts aģentūras pārstāvēm /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „A Aptiekas" pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru tiktu pārreģistrēta SIA „A Aptiekas" vispārēja tipa aptiekai „A Aptieka 25" izsniegtā atļauja (licence) Nr. APN-547/6 plānotās aptiekas farmaceitiskās darbības vietas adresē Rītausmas ielā 11C, Rīgā.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja SIA „A Aptiekas" ir farmācijas nozares uzņēmums, kam pieder aptieku tīkls.
Pieteicējas aptiekai „A Aptieka 25" (turpmāk arī – Aptieka) 2016. gada 18. janvārī tika izsniegta speciālā atļauja (licence) Nr. APN-547/6 (turpmāk arī – licence) vispārēja tipa aptiekas darbībai uz nenoteiktu laiku farmaceitiskās darbības vietā Viļānu iela 6, Rīgā.
Pēc pieteicējas iniciatīvas minētās licences darbība tika apturēta līdz 2017. gada 11. septembrim.

[2] Pieteicēja 2017. gada 3. augustā vērsās Zāļu valsts aģentūrā (turpmāk arī – aģentūra) ar lūgumu apstiprināt Aptiekai jaunu farmaceitiskās darbības adresi Rītausmas ielā 11C, Rīgā (turpmāk arī – jaunā adrese).
Aģentūra 2017. gada 10. augustā pieņēma lēmumu Nr. 13-7/6331, ar kuru nolemts, ka Aptiekas plānotā jaunā adrese atbilst Ministru kabineta 2011. gada 2. augusta noteikumu Nr. 610 „Aptieku un aptieku filiāļu izvietojuma kritēriji" (turpmāk – noteikumi Nr. 610) 6. punkta prasībām (ir iespējama Aptiekas pārvietošana, pamatojoties uz esošo licenci, jo 500 metru rādiusā nav citas funkcionējošas vispārēja tipa aptiekas, kurā izgatavo zāles vai kura strādā visu diennakti). Lēmumā vienlaikus norādīts, ka pieteicēja ir tiesīga līdz 2017. gada 9. oktobrim vērsties aģentūrā ar iesniegumu licences pārreģistrēšanai sakarā ar Aptiekas pārvietošanu uz jauno adresi.

[3] Pieteicēja 2017. gada 10. augustā vērsās aģentūrā ar lūgumu pārreģistrēt licenci sakarā ar farmaceitiskās darbības vietas maiņu (aptiekas adreses maiņu) uz jauno adresi.
Aģentūras Farmaceitiskās darbības uzņēmumu licencēšanas nodaļa 2017. gada 16. augustā sastādīja atzinumu Nr. 62A „Par aptiekas farmaceitiskās darbības vietas atbilstību", atzīstot, ka iesniegtā dokumentācija normatīvajos aktos par farmaceitisko darbību noteiktajām prasībām atbilst tikai daļēji, jo pieteicēja nav apliecinājusi, ka farmaceitiskās darbības vieta ir tikusi nodota ekspluatācijā.

[4] Ar aģentūras 2017. gada 3. oktobra lēmumu Nr. 13-8/7728 (turpmāk – sākotnējais lēmums) pieteicējai atteikts pārreģistrēt Aptiekas licenci jaunajā adresē. Šis lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem apstākļiem.
[4.1] Aģentūra izprasīja ziņas no Rīgas pilsētas būvvaldes (turpmāk – būvvalde) un noskaidroja, ka Aptiekas telpas tikušas apsekotas 2017. gada 31. augustā, izdarot atzīmi par būvdarbu pabeigšanu. Būvvalde 2017. gada 13. septembrī informējusi aģentūru, ka telpas pieņemtas ekspluatācijā.
[4.2] No iepriekš minētā izriet, ka pieteicējas iesnieguma par licences pārreģistrēšanas iesniegšanas brīdī būvvalde nebija apsekojusi Aptiekas telpas un nebija izdarījusi atzīmi par būvdarbu pabeigšanu. Aģentūra nebija tiesīga lemt par licences pārreģistrēšanu, iekams nebija saņemta informācija no būvvaldes, jo pieteicēja pati šādus pierādījumus aģentūrai nebija uzrādījusi.
[4.3] Pēc minētās informācijas saņemšanas no būvvaldes aģentūra konstatējusi, ka ir iestājies ierobežojošais nosacījums, kas liedz Aptiekas darbību konkrētajā vietā. Proti, ir stājies spēkā aģentūras 2017. gada 25. augusta lēmums par licences izsniegšanu cita komersanta aptiekai, kas no pieteicējas Aptiekas atrodas tuvāk par 500 metriem.

[5] Pieteicēja apstrīdēja sākotnējo lēmumu Veselības ministrijā (turpmāk – ministrija). Ar ministrijas 2018. gada 7. marta lēmumu Nr. 01-23.3/1012 (turpmāk – Lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts. Lēmums pamatots ar turpmāk minēto argumentāciju.
[5.1] Laikā, kad pieteicēja vērsās aģentūrā ar iesniegumu par licences pārreģistrēšanu, Aptiekas telpās jaunajā adresē notika būvdarbi, un tās vēl nebija pieņemtas ekspluatācijā. Pieteicējai vajadzēja zināt, ka telpas neskaitās pieņemtas ekspluatācijā pirms būvniecības ieceres akcepta un atzīmes par būvdarbu veikšanas nosacījumu izpildi saņemšanas. Telpas tika pieņemtas ekspluatācijā 2017. gada 31. augustā. Būvprojektā nebija iekļauts izvērtējums par būves izmantošanas pieļaujamību būvdarbu laikā, līdz ar to pieteicējai nebija pamata uzskatīt, ka telpu pārbūves laikā tiks pārreģistrēta aptiekas licence vai būs pieļaujama aptiekas telpu izmantošana. Līdz ar to secināms, ka 2017. gada 10. augustā Aptiekas telpas jaunajā adresē neatbilda normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, kas atļautu licences pārreģistrāciju.
[5.2] Sākotnējā lēmuma izdošanas brīdī minētais ierobežojums nepastāvēja, tomēr pastāvēja jau cits – bija jāņem vērā noteikumu Nr. 610 6. punktā paredzētais attāluma kritērijs, jo aģentūra 2017. gada 25. augustā pārreģistrēja speciālo licenci citam komersantam AS „SENTOR FARM

APTIEKAS" farmaceitiskās darbības vietā Rītausmas ielā 11B, Rīgā, kas no pieteicējas Aptiekas atrodas tuvāk par 500 metriem, un šis aģentūras lēmums stājās spēkā 2017. gada 4. septembrī. Tādējādi aģentūra pamatoti atteica pieteicējai licences pārreģistrāciju jaunajā adresē, jo atbilstoši tiesiskajam regulējumam nav pieļaujama aptiekas pārvietošana vienas apdzīvotās vietas robežās, kur 500 metru rādiusā atrodas funkcionējoša vispārēja tipa aptieka, kurā izgatavo zāles.

[5.3] Ministrija nepiekrīt pieteicējas argumentam, ka aģentūra bija vilcinājusi pieteicējas lietas izskatīšanu. Lietas materiāli liecina par to, ka aģentūra laikā no 2017. gada 10. augusta līdz 3. oktobrim ieguva un izvērtēja lēmuma pieņemšanai nepieciešamos pierādījumus.

[5.4] Ministrija nepiekrīt pieteicējas argumentam, ka aģentūra nav ievērojusi vienlīdzības principu. Aģentūra pieņēma lēmumu par aptiekas darbības licences pārreģistrēšanu attiecībā uz AS „SENTOR FARM APTIEKAS" tikai pēc tam, kad bija izvērtēti visi lietas apstākļi un bija iesniegti pierādījumi par telpu atbilstību normatīvo aktu prasībām. Arī Veselības inspekcija, 2017. gada 15. septembrī sakarā ar pieteicējas sūdzību apsekojot aptiekas telpas Rītausmas ielā 11B, Rīgā, nekonstatēja pārkāpumus.

[5.5] Ministrija nav konstatējusi procesuālus pārkāpumus sākotnējā lēmuma izdošanas gaitā.

[6] Pieteicēja vērsusies tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru tiktu pārreģistrēta Aptiekas licence jaunajā adresē. Pieteikums pamatots ar turpmāk minēto argumentāciju.

[6.1] Aģentūra nepamatoti pieprasīja pieteicējai iesniegt aktu par telpu grupas nodošanu ekspluatācijā, jo to neparedz tiesību normas. Šāds akts tiek sagatavots tikai atsevišķos gadījumos. Konkrētajā situācijā bija īstenoti vienkāršotās pārbūves darbi, pēc kuriem nodot ekspluatācijā telpu grupu nav nepieciešams.

[6.2] Ja nebūtu pieļauta šādas liekas informācijas pieprasīšana un tādējādi kavēts laiks, pieteicējai tiktu pārreģistrēta licence jaunajā adresē.

[6.3] Ministrija ir atzinusi Lēmumā, ka aģentūra ir pieļāvusi pārkāpumu, neņemdama vērā to, ka sākotnējā lēmuma pieņemšanas brīdī nepastāvēja apstākļi, kas liegtu licences pārreģistrēšanu sakarā ar telpu nodošanas ekspluatācijā faktu. Pretēji ministrijas secinājumam pieteicēja uzskata, ka minētā aģentūras pārkāpuma ietekme uz sākotnējo lēmumu pēc satura ir būtiska.

[6.4] Ministrija nav vērtējusi pieteicējas sniegtās norādes uz vienlīdzības principa pārkāpumu. Tas izpaudies tādējādi, ka aģentūra attiecībā uz AS „SENTOR FARM APTIEKAS" uzskatījusi par pieņemamu, ka tās iesnieguma par licences pārreģistrēšanu iesniegšanas brīdī būvvalde vēl nebija apsekojusi telpas adresē Rītausmas ielā 11B, Rīgā, un nebija izdarījusi apliecinājuma kartē atzīmi par darbu pabeigšanu, savukārt pieteicējas gadījumā ir vilcinājusi laiku un nav ņēmusi vērā pieteicējas apstiprināto informāciju, ka tās iesnieguma iesniegšanas dienā (2017. gada 10. augustā) visi remonta darbi bija pabeigti.

[6.5] Pieteicēja bija vērsusies ar iesniegumiem aģentūrā un ministrijā, norādot uz apstākli, ka AS „SENTOR FARM APTIEKAS" aptieka Rītausmas ielā 11B, Rīgā, nefunkcionēja, tādēļ 500 metru aizsardzība attiecībā uz pieteicēju nebija jāvērtē, taču tas netika ņemts vērā.

[6.6] Aģentūra un ministrija nepareizi tulkojušas materiāltiesiskās normas. Nav pamatots uzskats, ka aptieka drīkst darboties tikai tādā telpā, kuras lietošanas mērķis ir „1230 – Vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības telpu grupa". Nekustamā īpašuma lietošanas mērķis primāri nepieciešams kadastrālās vērtēšanas vajadzībām. Ministrijas apgalvojums, ka pieteicējas iesnieguma iesniegšanas dienā 2017. gada 10. augustā pieteicējas telpas nebija atbilstošas, ir nepamatots.

[6.7] Konkrētajā lietā abas aptiekas mainīja savu atrašanās vietu vienlaicīgi, līdz ar to nebija piemērojams kritērijs par minimālā 500 metru attāluma noteikšanu starp tām. Pieteicēja atsaucas uz Administratīvās rajona tiesas 2013. gada 13. jūnija spriedumā lietā Nr. A420634811 ietvertajiem secinājumiem.

[7] Paskaidrojumā tiesai ministrija norādījusi, ka neatzīst prasību, pamatojoties uz Lēmumā minēto argumentāciju. Ministrija papildus norādījusi turpmāk minētos argumentus.

[7.1] Pieteicējas Aptiekas plānotā darbības jaunajā adresē vieta neatbilda normatīvo aktu prasībām. Aģentūra, uzreiz informējot par to pieteicēju, rīkojās tiesiski, veicinot privātpersonas tiesību ievērošanas principa nodrošināšanu.

[7.2] No tiesību normām izriet, ka aptieka drīkst darboties tikai ekspluatācijā nodotas ēkas telpu grupā, kas atbilst būvniecības jomu reglamentējošo normatīvo aktu prasībām. Normatīvie akti nenoteic ne aģentūrai, izsniedzot aptieku darbības licenci, ne Veselības inspekcijai, veicot inspekcijas, pienākumu pārbaudīt pirms aptiekas darbības uzsākšanas uz vietas objektā apliecinājuma atbilstību patiesībai. Aptiekas īpašniekam ir jārēķinās ar normatīvajos aktos noteiktajām sekām negodprātīgas rīcības gadījumā, ja apliecinājumā par aptiekas telpu atbilstību normatīvajiem aktiem sniegta nepatiesa vai maldinoša informācija.

[7.3] Ministrija akcentējusi apstākli, ka pieteicēja savā 2017. gada 10. augusta iesnieguma 18. punktā nebija norādījusi, ka Aptiekas telpas nodotas ekspluatācijā.

[7.4] Pieteicēja Aptiekas telpās jaunajā adresē veica vienkāršotus pārbūves darbus, pamatojoties uz saskaņotu apliecinājuma karti, kuras II daļu par būvdarbu pabeigšanu iesniedza būvvaldē 2017. gada 24. augustā. Savukārt būvvalde apsekoja objektu un nodeva to ekspluatācijā 2017. gada 31. augustā. Ministrija norāda, ka personām ir pienākums saskaņot pārbūves darbus, līdz ar to arī vienkārši pārbūves darbi ir veicami, ievērojot normatīvajos aktos noteikto kārtību. Savukārt, ja persona to neievēro, tai ir jārēķinās ar nelabvēlīgajām sekām, kas var iestāties.

[7.5] Lietas apstākļu maiņa pieteicējas Aptiekas licences pārreģistrācijas lietā notika 2017. gada 4. septembrī, jo šajā datumā AS „SENTOR FARM APTIEKAS" aptieka Rītausmas ielā 11B, Rīgā, atbilstoši tiesību normām kļuva par funkcionējošu vispārēja tipa aptieku, kurā izgatavo zāles. Līdz ar to kļuva saistošs ierobežojums citu aptieku izvietošanai 500 metru rādiusa attālumā.

[8] Paskaidrojumā tiesai aģentūra norādījusi, ka neatzīst prasību, atsaucoties uz Lēmumā minēto argumentāciju. Aģentūra papildus norādījusi turpmāk minētos apsvērumus.

[8.1] Izvērtējot iesniegumu licences pārreģistrēšanai, aģentūra attāluma noteikšanai starp tuvākajām aptiekām sadarbojas ar valsts aģentūru „Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra", kura ir kompetenta veikt precīzus attāluma mērījumus.

[8.2] Aģentūra pieteicējai vairākkārt lūdza sniegt informāciju pat telpu nodošanu ekspluatācijā, būvniecības darbu veikšanu un pabeigšanu, bet atbildes bija vispārīgas un nebija balstītas uz kompetentu iestāžu pierādījumiem. Līdz ar to pieteicējas apgalvojums par aģentūras pieprasītajiem dokumentiem neatbilst Farmācijas likuma 10. panta 16. punktā deleģētajam uzdevumam, jo aģentūrai bija nepieciešams kompetento iestāžu apliecinājums pieteicējas norādītajiem faktiem.

[8.3] Attiecībā uz vienlīdzības principa neievērošanu aģentūra norāda, ka pieteicēja, jau 2017. gada 3. augustā iesniedzot iesniegumu, bija informēta par aģentūras mājas lapā publicēto informāciju par cita komersanta aptiekas pārvietošanu uz adresi Rītausmas iela 11B, Rīga, jo 2017. gada 9. jūnijā bija pieņemts aģentūras lēmums par farmaceitiskās darbības vietu un iesniegti dokumenti aptiekas pārvietošanai. Tātad aģentūrā jau 2017. gada 9. jūnijā tika uzsākts administratīvais process saistībā ar cita komersanta aptiekas pārvietošanu uz minēto adresi. Pieteicējai, iesniedzot dokumentus aptiekas pārvietošanai uz jauno adresi, jau pastāvēja komerciāls risks un bija jārēķinās, ka aģentūra varētu lemt par cita komersanta aptiekas

pārvietošanu. Aģentūra arī AS „SENTOR FARM APTIEKAS" vairākkārt norādīja uz aptiekas telpu neatbilstību lietošanas veidam, bet pēc visu pierādījumu saņemšanas aģentūra 2017. gada 25. augustā pieņēma lēmumu par minētā komersanta aptiekas licences pārreģistrēšanu.

[9] Pieteicēja 2018. gada 25. jūnijā iesniedza lietā papildu paskaidrojumus, komentējot ministrijas paskaidrojumos ietvertos argumentus.

[9.1] Ministrija savos paskaidrojumos ir nepārprotami atzinusi, ka 2017. gada 15. augustā pieteicējas Aptiekas telpas jaunajā adresē ir bijušas atbilstošas aptiekas darbības uzsākšanai, jo pēc kadastra informācijas sistēmas datiem telpu grupa, kurā plānots izvietot aptieku, atbilda faktiskajam lietošanas veidam „1230 – Vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības telpu grupa".

[9.2] Ministrija neprecīzi norādījusi, ka būvvalde 2017. gada 31. augustā apsekoja objektu un nodeva to ekspluatācijā. Pieteicēja paskaidro, ka vienkāršotas telpu atjaunošanas gadījumā būvvalde neveic objekta apsekošanu dabā un neierodas objektā. Tādēļ jēdziens „nodošana ekspluatācijā" šajā gadījumā ir ar pilnīgi citu nozīmi atšķirībā, piemēram, no jaunas ēkas būvniecības, ko pieņem ekspluatācijā speciāla komisija, ierodoties būvobjektā. Pieteicēja vairākkārt to skaidroja gan aģentūrai, gan ministrijai, uzsverot, ka šāda procedūra ir vairāk dokumentālu prasību pārbaude. Pieteicēja telpu atjaunošanas darbus bija pabeigusi 2017. gada 24. augustā, līdz ar to tai bija tiesības saņemt pozitīvu lēmumu saistībā ar Aptiekas pārvietošanu uz telpām jaunajā adresē.

[9.3] Ministrija nav sniegusi viedokli uz vairākiem pieteicējas izvirzītiem argumentiem, tostarp nav vērtējusi pieteicējas iebildumus attiecībā uz aģentūras pieprasītās informācijas pamatotību un vienlīdzības principa pārkāpumu.

[10] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāve uzturēja pieteikumā ietverto prasījumu, bet atbildētājas pusē pieaicināto iestāžu pārstāvji to neatzina.

Motīvu daļa

[11] Noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, tiesa secina, ka pieteikums ir noraidāms.

[12] Farmācijas likuma 2. pants noteic, ka šā likuma mērķis ir reglamentēt fizisko un juridisko personu darbību farmācijas jomā, kā arī nodrošināt kvalitatīvu, medicīniski piemērotu un atbilstoša profilaktiska, dziedinoša un diagnostiska līmeņa zāļu ražošanu un izplatīšanu. Saskaņā ar minētā likuma 37. pantu, lai aptieka uzsāktu darbību, nepieciešams nodrošināt normatīvo aktu prasībām atbilstošas telpas, aprīkojumu, iekārtas un personālu, kā arī Ministru kabineta noteiktajā kārtībā saņemt speciālu atļauju (licenci) aptiekas atvēršanai (darbībai).

Saskaņā ar minētā likuma 10. panta 16. punktu aģentūra savas kompetences ietvaros izvērtē iesniegumus, kas iesniegti, lai saņemtu speciālo atļauju (licenci) vispārēja tipa aptiekas darbībai, ar apliecinājumu par telpu, aprīkojuma, personāla un dokumentācijas atbilstību normatīvajos aktos par aptieku darbību un zāļu izplatīšanu noteiktajām prasībām un izsniedz speciālās atļaujas (licences) vispārēja tipa aptiekas darbībai.

[13] Kārtību, kādā izsniedz, aptur, pārreģistrē un anulē speciālās atļaujas (licences) farmaceitiskajai darbībai, nosaka Ministru kabineta 2011. gada 19. oktobra noteikumi Nr. 800 „Farmaceitiskās darbības licencēšanas kārtība" (turpmāk – noteikumi Nr. 800). Saskaņā ar šo noteikumu 15. punktu, lai saņemtu licenci vispārēja tipa aptiekas vai slēgta tipa aptiekas darbībai, iesniedzējs iesniedz aģentūrā iesniegumu par licences aptiekas darbībai izsniegšanu vai pārreģistrēšanu vai par izmaiņām iesniegtajā informācijā un dokumentos (5. pielikums). Iesniegumam pievieno nepieciešamo informāciju un dokumentus, tai skaitā apliecinājumu par telpu, aprīkojuma, personāla un dokumentācijas atbilstību šiem noteikumiem un normatīvajiem aktiem par aptieku darbību.

Noteikumi Nr. 610 nosaka aptieku un aptieku filiāļu izvietojuma kritērijus, ko ņem vērā, piešķirot speciālu atļauju (licenci) aptiekas atvēršanai (darbībai). Saskaņā ar šo noteikumu 6. punktu ir atļauta vispārēja tipa aptiekas (izņemot šo noteikumu 14. punktā minēto aptieku) pārvietošana, pamatojoties uz esošo speciālo atļauju (licenci), vienas apdzīvotās vietas robežās, kur 500 metru rādiusā ar precizitāti, ne sliktāku kā divi metri, nav funkcionējošas vispārēja tipa aptiekas, kurā izgatavo zāles vai kura strādā visu diennakti.

Saskaņā ar noteikumu Nr. 800 16. punktu, ja vispārēja tipa aptieku pārvieto, licences pretendents pirms šo noteikumu 15. punktā minētā iesnieguma iesniegšanas aģentūrā iesniedz iesniegumu, kurā norāda aptieku un aptiekas filiāli, kurai mainīsies farmaceitiskās darbības vieta, un jauno farmaceitiskās darbības vietas adresi, kā arī norāda, vai paredzama zāļu izgatavošana un diennakts darbs. Ja aptieku pārvieto, iesniegumam pielikumā pievieno normatīvajos aktos par aptieku izvietojuma kritērijiem minēto teritorijas plānojuma karti, kurā norādītas tuvāko aptieku atrašanās vietas un kurā iesniedzējs atzīmējis apli (ar rādiusu 500 metri), kura centrā atrodas pārvietojamā jaunatveramā aptieka. Šo pašu noteikumu 18. punkts paredz, ka aģentūra šo noteikumu 16. punktā minēto iesniegumu reģistrē saņemšanas dienā saņemšanas secībā, piešķirot katram iesniegumam reģistrēšanas kārtas numuru, un divu darbdienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas publisko informāciju savā tīmekļa vietnē saskaņā ar šo noteikumu 77.11. apakšpunktu. Saskaņā ar šo pašu noteikumu 19. punktu aģentūra izvērtē šo noteikumu 16. punktā minēto iesniegumu (ņemot vērā reģistrēšanas kārtas numuru) un piecu darbdienu laikā pieņem lēmumu par aptiekas atrašanās vietu, ja ir atbilstība pieļaujamajam aptieku skaitam un aptiekas atrašanās vietai saskaņā ar Farmācijas likumu un normatīvajiem aktiem par aptieku un aptieku filiāļu izvietojuma kritērijiem, vai arī pieņem lēmumu noraidīt aptiekas vai aptiekas filiāles atrašanās vietu. Šo pašu noteikumu 20. punkts paredz, ja aptieku pārvieto, šo noteikumu 15. punktā minēto iesniegumu licences vispārēja tipa aptiekas darbībai aģentūrā ir tiesīga iesniegt tikai tā persona, kura ir saņēmusi šo noteikumu 19. punktā minēto lēmumu par aptiekas atrašanās vietu.

Saskaņā ar šo pašu noteikumu 22. punktu aģentūra pieņem lēmumu noraidīt aptiekas atrašanās vietu, ja: 1) aptiekas atrašanās vieta neatbilst Farmācijas likumam un normatīvajiem aktiem par aptieku un aptieku filiāļu izvietojuma kritērijiem; 2) aģentūrā ir reģistrēts šo noteikumu 15. punktā minētais iesniegums par licences izsniegšanu vai pārreģistrēšanu (farmaceitiskās darbības vietas maiņa), par kuru aģentūra nav pieņēmusi attiecīgu lēmumu, un norādītā aptiekas un aptiekas filiāles atrašanās vieta neatbilst Farmācijas likumam un normatīvajiem aktiem par aptieku un aptieku filiāļu izvietojuma kritērijiem; 3) par vienu un to pašu vietu ir iesniegti vairāki šo noteikumu 16. punktā minētie iesniegumi, no kuriem par vienu ir iesniegts šo noteikumu 19. punktā minētais lēmums par aptiekas vai aptiekas filiāles atrašanās vietu.

Saskaņā ar šo pašu noteikumu 77. 11. punktu aģentūra savā tīmekļa vietnē ievieto informāciju par vietu, par kuru aģentūrā ir iesniegts šo noteikumu 16. punktā minētais iesniegums par vēlmi atvērt jaunu aptieku vai aptiekas filiāli vai pārvietot to, norādot, vai paredzēts diennakts darbs vai zāļu izgatavošana – iesnieguma iesniegšanas datums aģentūrā, reģistrācijas kārtas numurs, telpu adrese (atrašanās vieta) un paredzamā darbība (aptiekas un aptiekas filiāles atvēršana, pārvietošana un diennakts darba un zāļu izgatavošanas uzsākšana), nenorādot iesniedzēju. Minēto informāciju aģentūra izņem no tīmekļa vietnes, ja ir pieņemts lēmums noraidīt aptiekas vai aptiekas filiāles atrašanās vietu.

[14] No minētajām tiesību normām to kopsakarībā izriet, ka viens no nosacījumiem, lai komersants varētu saņemt licenci aptiekas darbībai, to pārvietojot uz citu vietu, ir tāds, lai šī izvēlētā vieta atbilstu aptieku izvietojuma ierobežojuma kritērijiem. Proti, pretendents nevar saņemt licenci, ja 500 metru rādiusā licenci aptiekas darbībai ir saņēmis cits komersants.

[15] Izskatāmajā gadījumā nav strīda par to, ka pieteicējas konkurente AS „SENTOR FARM APTIEKAS" 2017. gada 25. augustā saņēma attiecīgu licenci, kas liedza pieteicējai iegūt tiesības pārvietot Aptieku uz jauno adresi.

Saskaņā ar noteikumu Nr. 800 56. punktu aģentūras lēmums par licences izsniegšanu vai pārreģistrēšanu stājas spēkā desmitajā dienā pēc tā pieņemšanas. Izskatāmajā gadījumā konstatējams, ka aģentūras lēmums par licences pārreģistrēšanu AS „SENTOR FARM APTIEKAS" stājās spēkā 2017. gada 4. septembrī.

Tiesa uzskata, ka no šī brīža aģentūra nevarēja izdot pieteicējai labvēlīgu administratīvo aktu par Aptiekas licences pārreģistrēšanu jaunajā adresē.

[16] Izskatāmās lietas ietvaros tiesai jāpārbauda pieteicējas arguments, ka aģentūra vilcināja procesu, kā rezultātā pieteicējas konkurentei radās iespēja pirmajai pārreģistrēt aptiekas licenci, kas attiecīgi liedza pieteicējai pārvietot Aptieku uz jauno adresi.

[17] Tiesa uzskata, ka šā jautājuma ietvaros īpašu nozīmi iegūst apstāklis, ka aģentūra jau 2017. gada 9. jūnijā attiecībā uz pieteicējas konkurenti AS „SENTOR FARM APTIEKAS" apstiprināja jaunu farmaceitiskās darbības adresi Rītausmas ielā 11B, Rīgā.

Pieteicēja lietas ietvaros nav norādījusi uz apstākļiem, kas ļautu apšaubīt, ka aģentūra atbilstoši tiesību normās noteiktajai kārtībai bija publicējusi informāciju par plānoto aptiekas pārcelšanu. Līdz ar to lietā nav strīda par to, ka pieteicēja ir bijusi informēta par šo faktu.

[18] Tiesa uzskata, ka, rēķinoties ar minētajiem apstākļiem, no pieteicējas bija sagaidāma īpaša rūpība un aktivitāte, ņemot vērā to, cik lielā mērā sagaidāmais aģentūras lēmums būtu bijis pašas pieteicējas interesēs.

No pieteicējas 2017. gada 10. augustā aģentūrā iesniegtā iesnieguma par licences pārreģistrēšanu ir redzams, ka tas nesatur apliecinājumu par to, ka pieteiktā darbības vieta (telpas) ir nodotas ekspluatācijā (*lietas 1. sējuma 222. lapa*). Pieteicējas pārstāve tiesas sēdē to skaidroja ar personas, kura pieteicējas uzdevumā sagatavoja un iesniedza šo iesniegumu aģentūrā, cilvēcisku kļūdu, jo uz iesnieguma otra eksemplāra, kas palika pieteicējai, šāda atzīme bija veikta (*turpat 92. lapa*).

Tiesa uzskata, ka iesniegumā pieļautā nepilnība bija pamats aģentūrai pārbaudīt to, vai pieteiktā Aptiekas darbības vieta (telpas) ir nodota ekspluatācijā.

[19] Turklāt, kā tas izriet no sākotnējā lēmuma, minētā iesnieguma saņemšanas dienā Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā nebija pieejamas ziņas par telpu atbilstību faktiskajam lietošanas veidam. Aģentūra 2017. gada 15. augustā konstatēja, ka attiecīgajā ēkā ir izveidota jauna telpu grupa, kurā plānots izvietot aptieku (*turpat 236.?237. lapa*). To aģentūrai apstiprināja arī pati pieteicēja savā 2017. gada 16. augusta vēstulē, kas aģentūrā saņemta 2017. gada 17. augustā (*turpat, 241. lapa*).

Bez tam, kā lasāms sākotnējā lēmumā, aģentūrā bija saņemta arī kādas personas sūdzība, kurā tika vērsta uzmanība uz iespējamām Aptiekas telpu neatbilstībām normatīvo aktu prasībām.

Tiesa uzskata, ka aģentūra izdarīja loģisku un pamatotu secinājumu, ka Aptiekas telpās jaunajā adresē ir notikuši būvniecības darbi, iespējams, telpu pārbūve, lai izveidotu jaunu telpu grupu. Šādos apstākļos bija pamatoti lūgt pieteicējai pieprasīt papildu informāciju.

[20] Kā redzams no lietas materiāliem, aģentūra 2018. gada 18. augustā lūdza pieteicēju iesniegt aģentūrā dokumentus, kas apliecina, ka telpu grupa, kur plānota Aptiekas atvēršana, ir tikusi nodota ekspluatācijā un tajā netiek veikti būvdarbi (*turpat, 114.?116. lapa*).

Pieteicēja 2018. gada 22. augustā sniedza aģentūrai atbildi, ko tā saņēma 2018. gada 23. augustā (*turpat, 119.?120. lapa*). Tajā pieteicēja norāda, ka iesniegtajā iesniegumā ieviesusies kļūda, un apliecina, ka pieteiktā Aptiekas darbības vieta (telpas) ir nodota ekspluatācijā.

Pēc minētās atbildes saņemšanas aģentūra 2017. gada 25. augustā atkārtoti lūdza pieteicējai sniegt informāciju par telpu nodošanu ekspluatācijā (*turpat, 123.?127. lapa*). Tiesas ieskatā, tā kā no minētās 2018. gada 22. augusta vēstules neizriet atbilde uz aģentūras uzdoto jautājumu, vai plānotajā Aptiekas darbības vietā netiek veikti būvdarbi, tad aģentūra pamatoti lūdza šo apstākli precizēt vēlreiz.

Pieteicēja 2018. gada 1. septembrī sniedza aģentūrai atbildi, ko tā saņēma 2018. gada 4. septembrī (*turpat, 128.?131. lapa*). Pieteicēja norādījusi, ka Aptiekas telpās jaunajā adresē ir tikuši veikti vienkāršās atjaunošanas darbi, pēc kuru pabeigšanas normatīvie akti neparedz šo telpu grupas nodošanu ekspluatācijā.

[21] Ministru kabineta 2014. gada 2. septembra noteikumi Nr. 529 „Ēku būvnoteikumi" cita starpā noteic, kādi dokumenti nepieciešami būvniecības procesam un kādam jābūt to saturam. Saskaņā ar šo noteikumu 192. un 193. punktu pēc vienkāršotās atjaunošanas būvdarbu pabeigšanas pasūtītājs informē būvvaldi par būvdarbu pabeigšanu, iesniedzot aizpildītu paskaidrojuma raksta II daļu vai apliecinājuma kartes II daļu; būvvalde pēc šo noteikumu 192. punktā minēto dokumentu saņemšanas piecu darbdienu laikā pirmās grupas ēkām un 10 darbdienu laikā otrās un trešās grupas ēkām apseko publiskas ēkas vai to daļas (..) un pārliecinās, vai būvdarbi veikti atbilstoši akceptētajai būvniecības iecerei un būvniecību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem, kā arī izdara par to atzīmi paskaidrojuma rakstā vai apliecinājuma kartē.

No lietas materiāliem tiesa konstatē, ka pieteicēja bija vairākkārt norādījusi, ka visi remonta darbi Aptiekas jaunajā adresē ir tikuši pabeigti 2017. gada 10. augustā. Tajā pašā laikā tiesa nekonstatē, ka pieteicēja būtu iesniegusi jebkādus pierādījumus tam, ka darbi pabeigti tieši konkrētajā datumā.

Tiesa konstatē, ka aģentūra 2018. gada 25. augustā pati vērsās būvvaldē ar lūgumu sniegt informāciju (*lietas 2. sējuma 28.?29. lapa*). Būvvalde 2018. gada 13. septembrī sniedza aģentūrai atbildi, ka apliecinājuma kartes II daļa attiecībā uz darbiem Aptiekas jaunajā adresē būvvaldē bijusi iesniegta 2018. gada 24. augustā, telpas tika apsekotas un attiecīgi atzīme par būvdarbu pabeigšanu tikusi veikta 2018. gada 31. augustā (*turpat, 25. lapa*).

[22] Var piekrist pieteicējai, ka normatīvie akti neparedz vienkāršās atjaunošanas darbu rezultātā izveidotu telpu grupu nodošanu ekspluatācijā. Jēdziens „pieņemšana ekspluatācijā" pamatā nozīmē to, ka kompetenta institūcija akceptē būvniecības procesa rezultātu kopumā uz būvi, nevis atsevišķi uz tās sastāvā esošām telpām vai telpu grupām (piemēram, Būvniecības likuma 21. panta pirmā daļa). Tomēr izskatāmā gadījuma lietas apstākļu kontekstā tiesai ir nepārprotami skaidrs, un tas bija jāsaprot arī pieteicējai, ka aģentūras mērķis ir bijis pārliecināties par to, ka Aptiekas telpas jaunajā adresē ir piemērotas un gatavas ārstniecības līdzekļu tirdzniecībai. Nevar būt nekādu šaubu par to, ka tādās telpās, kurās turpinās vai nav līdz galam pabeigti pārbūves vai remonta darbi, normāla aptiekas darbība nav iespējama, un attiecībā uz šādām telpām nav pieļaujams izsniegt licenci.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka ir nepamatots pieteicējas pārmetums aģentūrai, ka tā vilcinājusi laiku un rīkojusies pārlieku birokrātiski, radot pieteicējai nesamērīgus apgrūtinājumus un prasot iesniegt to, ko normatīvie akti neparedz. Tiesa nesaskata šķēršļus tam, kālab pieteicēja, ņemot vērā ieinteresētību tai labvēlīga administratīvā akta izdošanā, nebūtu varējusi pati savlaicīgi iesniegt iestādei atbilstošus pierādījumus, konkrētajā gadījumā – apliecinājuma karti ar atbilstošu būvvaldes izdarītu atzīmi. Tiesas ieskatā nav pamata apšaubīt, ka konkrētajos apstākļos šāda pierādījuma iesniegšana būtu bijusi

pietiekama turpmākā lēmuma pieņemšanai.

[23] Lai arī nav pamata secināt, ka pieteicējas apgalvojums par būvniecības darbu pabeigšanu Aptiekas telpās jaunajā adresē 2017. gada 10. augustā un attiecīgi šo telpu gatavību izmantošanai būtu nepatiess, tajā pašā laikā nav saprātīga izskaidrojuma, kālab pieteicēja, būdama ieinteresēta iespējami ātrākā tai labvēlīga lēmuma pieņemšanā, nesteidzās nokārtot attiecīgās formalitātes būvvaldē un pati arī neiesniedza attiecīgus pierādījumus aģentūrai.

Tiesa, izvērtējusi šos apstākļus, secina, ka konkrētajā gadījumā pati pieteicēja ir vainīga pie tā, ka lēmuma pieņemšanai nepieciešamā informācija nonāca aģentūras rīcībā jau tad, kad priekšnoteikums tai labvēlīga administratīvā akta izdošanai vairs nepastāvēja, proti, 2017. gada 4. septembrī, kad bija stājies spēkā aģentūras lēmums par aptiekas licences izsniegšanu citam komersantam un kas liedza licences pārreģistrēšanu pieteicējai noteikumu Nr. 610 6. punktā paredzētā attāluma starp aptiekām ierobežojuma dēļ.

[24] Tiesas ieskatā nav piešķirama nozīme apstāklim, ka pieteicējas konkurentes aptieka vismaz 2017. gada 5. septembrī vēl nebija uzsākusi darbu, kas pieteicējas ieskatā liedz to klasificēt kā „funkcionējošu" aptieku noteikumu Nr. 610 6. punkta izpratnē.

Šajā sakarā jānorāda, ka minētā tiesību norma ir vērsta uz mērķi veicināt racionālu aptieku izvietojumu un nodrošināt farmaceitiskās aprūpes pienācīgu pieejamību visiem iedzīvotājiem. Līdz ar to, lemjot par jaunu aptieku atvēršanu un pārvietošanu, ir prezumējams, ka aptiekas, kurām ir spēkā esošas atbilstošas atļaujas, ir funkcionējošas, attiecīgi aptieku savstarpējo attālumu ierobežojuma kritēriji jāpiemēro, ņemot vērā aptieku ar spēkā esošu atļauju ģeogrāfisko izvietojumu.

[25] Ņemot vērā šā sprieduma motīvu daļā minētos secinājumus, tiesa nekonstatē vienlīdzības principa pārkāpumu attiecībā uz pieteicēju administratīvā procesa norises laikā aģentūrā, lemjot par licences pārreģistrēšanu pieteicējai. Tādēļ tiesa atzīst Lēmumu par tiesisku.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 251. panta sesto daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt SIA „A Aptiekas" pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru tiktu pārreģistrēta SIA „A Aptiekas" vispārēja tipa aptiekai „A Aptieka 25" izsniegtā atļauja (licence) Nr. APN-547/6 plānotās aptiekas farmaceitiskās darbības vietas adresē Rītausmas ielā 11C, Rīgā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis R. Dončenko